Vlaamse Regering

DE VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Uitzondering op de personeelsbesparing departement Werk en Sociale economie voor de werkzaamheden m.b.t. de jobbonus

Samenvatting

Op 9 september 2022 heeft de Vlaamse Regering twee bijkomende afspraken gemaakt over de opvolging van de personeels- en budgettaire besparing 2020-2024 in de Vlaamse overheid. De Vlaamse Regering kan, op gemotiveerde vraag van de bevoegde vakminister en na het doorlopen van de bestaande procedures afwijkingen op de lopende personeelsbesparing toestaan. Na goedkeuring door de Vlaamse Regering kunnen deze afwijkingen aan de hand van de huidige rekenregels worden uitgesloten van de monitoring.

Met voorliggende nota wordt goedkeuring gevraagd voor een structurele personeelsuitbreiding met 3 VTE bij het Departement Werk en Sociale Economie, met het oog op een gegarandeerde, efficiënte en kwalitatieve behandeling van de jobbonus én de jobbonus plus.

In een wereldwijde wedloop om talent moet ook onze Vlaamse arbeidsmarkt zich op de kaart kunnen zetten. Er heerst echter krapte op de arbeidsmarkt, terwijl ieder talent telt. De Vlaamse regering heeft de voorbije legislatuur ingezet op het activeren van personen met een beperkt inkomen, om hen via de jobbonus te stimuleren om aan de slag te gaan en te blijven. Voor wie start als zelfstandige in hoofdberoep, na ontvangst van de jobbonus, wordt het recht op een jobbonus met 2 jaar verlengd via de jobbonus plus. Door automatische rechtentoekenning bij de jobbonus en jobbonus plus én doorgedreven digitalisering is de personeelsbezetting voor de jobbonus(plus) beperkt tot een absoluut minimum. Niettemin zijn er taken die opgenomen moeten worden en die niet gedigitaliseerd kunnen worden. Daartoe wordt een structurele bijvraag voor 3 VTE gesteld. Het betreft een omzetting van de tijdelijke VTE die verkregen zijn via brief van de bevoegde Vlaams minister van bestuurszaken d.d. 7 maart 2022 en die in dienst zijn tot november 2024. Gezien de Vlaamse Regering bij de septemberverklaring van 2023 heeft vastgelegd welke loongrenzen en bedragen er gelden voor refertejaren 2023 en 2024 en gezien deze uitbetalingen moeten plaatsvinden in respectievelijk 2024 en 2025, is er duidelijk de intentie dat de maatregelen ook in 2024 en 2025 verder uitvoering moeten kennen. Bijgevolg is het noodzakelijk om de tijdelijk toegekende arbeidskrachten structureel te kunnen inzetten. De jobbonus en de jobbonus plus vormen immers een belangrijke realisatie en speerpunt binnen het huidig Vlaams Regeerakkoord maar werken dus op basis van tijdelijke arbeidskrachten waardoor de dienstverlening onzeker is.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: Werk en Sociale Economie.
Beleidsveld: Beleidsveld Werk
Beleidsdoelstelling: Geeft uitvoering aan de doelstelling OD1: Het activeringsbeleid versterken en elke werkzoekende een aanbod op maat bieden.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Met de jobbonus wil de Vlaamse regering het verschil tussen werken en niet werken verhogen. Het betreft een operationeel partnerschap tussen departement Werk en Sociale Economie (WSE) en de Vlaamse belastingdienst (VLABEL). Om daarnaast ook het zelfstandig ondernemerschap te stimuleren, is er een jobbonus plus voor startende zelfstandigen. De Vlaamse Regering wil met de jobbonus plus voor startende zelfstandigen ondernemerschap in hoofdberoep stimuleren voor loontrekkenden die aan de slag zijn met een laag inkomen. De stap naar ondernemerschap in hoofdberoep wordt voor deze personen bevorderd door hun recht op een jobbonus twee jaar te verlengen via de jobbonus plus voor startende zelfstandigen.

Bij het besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 20 mei 2022 tot regeling van de toekenning van de jobbonus werd initieel geen personeel bij gevraagd. Echter, bij het BVR tot uitvoering van het decreet van 15 juli 2022 tot regeling van de toekenning van een jobbonus plus voor startende zelfstandigen werd duidelijk dat er geen capaciteit beschikbaar was om beide maatregelen binnen het huidige personeelsbestand te kunnen opnemen. Inschatting was dat beide maatregelen de inzet van 1 VTE niveau A adjunct van de directeur, 1 VTE niveau B deskundige en 2 VTE niveau C's medewerker vereisen binnen departement WSE.

Op 4 februari 2022 werd een schrijven gericht aan de toenmalig Viceminister-president van de Vlaamse Regering, Bart Somers, om zich akkoord te verklaren tot de aanwerving van de 3 VTE (1 adjunct van de directeur niveau A, 1 deskundige niveau B en 1 medewerker niveau C) in kader van de jobbonus plus. De desbetreffende minister heeft op 7 maart 2022 via brief zijn akkoord gegeven voor een tijdelijke personeelsuitbreiding van 3 VTE zonder compensaties voor zover deze tijdelijke tewerkstellingen beëindigd werden voor het einde van de lopende besparingsronde (eind 2024).

Op 12 februari 2022 heeft de Vlaamse regering zich nochtans akkoord verklaard met de uitbreiding van het personeelscontingent van de Vlaamse Belastingdienst (VLABEL) waaronder 4 extra VTE (2 niveau B en 2 niveau C) voor de taken van VLABEL in kader van de jobbonus. De uitbreiding werd toegestaan voor zover deze wordt gecompenseerd door de entiteiten binnen de eigen bevoegdheden.

In de septemberverklaring van 2023 werd opgenomen dat "*Om meer mensen aan de slag te krijgen, verhogen we ook de Vlaamse jobbonus. De laagste lonen krijgen in twee stappen 100 euro erbij. We trekken de jaarlijkse bonus dus op van 600 naar 700 euro voor werknemers met de laagste wedde.*[1]" Meer concreet betekent dit

- Dat er voor refertejaar 2022 een top-up wordt toegekend van 50 euro;
- Dat de loongrenzen voor 2023 worden gelegd op minimum 2.000 euro en maximum 3.000 euro, met een jobbonus bedrag variërend van 50 tot maximum 600 euro en een top-up van 50 euro;

[1] Septemberverklaring 2023, Vlaamse Regering, p. 4. https://publicaties.vlaanderen.be/view-file/59813

- Dat de loongrenzen voor 2024 worden gelegd op minimum 2.100 euro en maximum 3.100 euro, met een jobbonus bedrag variërend van 50 tot maximum 650 euro en een top-up van 50 euro.

De operationele uitvoering van refertejaar 2023 en 2024 vindt plaats in 2024 en 2025. Dit betekent dat er ook in 2024 en 2025 capaciteit beschikbaar moet zijn om uitvoering te geven aan de jobbonus en jobbonus plus. Met een tijdelijk contract tot november 2024 voor de betrokken personeelsleden is dit dus niet gegarandeerd. De verwerking voor refertejaar 2023 valt ook volop in najaar 2024.

De Inspectie van Financiën heeft advies verleend op 21 maart 2024.

De Vlaamse minister, bevoegd voor begroting, zijn akkoord werd gevraagd op 11 april 2024.

De Vlaamse minister, bevoegd voor bestuurszaken, haar akkoord werd gevraagd op 11 april 2024..

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Met de Vlaamse jobbonus wil de Vlaamse regering het verschil tussen werken en niet werken verhogen. Er wordt een premie toegekend op basis van het loon op jaarbasis. De toekenning, berekening en uitbetaling van de premie wordt via een operationeel partnerschap tussen het Departement Werk en Sociale Economie en de Vlaamse Belastingdienst uitgewerkt. Het departement WSE werd aangewezen als de dienst die instaat voor het ontvangen van de aanvraag, het onderzoeken van de toekenningsvoorwaarden en het berekenen en toekennen van de jobbonus. De Vlaamse Belastingdienst wordt aangewezen als de dienst die instaat voor de uitbetaling van de jobbonus en de behandeling van de bezwaren.

Voor wie de stap naar ondernemerschap in hoofdberoep zet, wordt het recht op een jobbonus twee jaar verlengd via de jobbonus plus voor startende zelfstandigen. Het betreft de uitbetaling van een eerste schijf van 600 euro bij de start als zelfstandige in hoofdberoep en een tweede schijf van 600 euro die wordt uitbetaald wanneer men na 1 jaar nog steeds aan de slag is als zelfstandige in hoofdberoep. In tegenstelling tot de jobbonus zit de uitvoering van de jobbonus plus volledig in beheer bij DWSE.

Door doorgedreven automatisering en digitalisering (beide maatregelen gebruiken ook dezelfde applicatie binnen DWSE) kan de personeelsinzet binnen WSE voor de jobbonus en jobbonus plus beperkt worden tot 5 VTE, waarvan 2 VTE werd opgevangen binnen het bestaand personeelsbestand en 3 profielen tijdelijk werden aangeworven.

De maatregelverantwoordelijke (1 VTE niveau A adjunct van de directeur) staat in voor het beheer van de maatregel, toezicht op het correct verloop van de datastromen, het instellen van de parameters, de validatie van de berekeningen, de contacten met de partners en het aansturen van de medewerkers.

De maatregelverantwoordelijke wordt bijgestaan door een deskundige niveau B (1 VTE) die in staat voor de dagdagelijkse opvolging van de ICT-verwerking, complexe vragen, knelpunten en het bewaken van de juistheid van alle handelingen (4-ogenprincipe i.f.v. betalingen en beslissingen). Deze persoon fungeert als inhoudelijk ordonnateur en bewaakt de berekeningen en uitbetalingen. Hij/zij fungeert tevens als back-up voor de maatregelverantwoordelijke om steeds de continuïteit van de dienstverlening te kunnen garanderen.

De medewerker niveau C staat in voor de dagdagelijkse dossierbehandeling en communicatie met de klanten. Centraal staat het behandelen van de aanvragen van de grensarbeiders en het behandelen

van vragen m.b.t. de dossiers. Voor de grensarbeiders kan er geen beroep gedaan worden op afdoende automatische stromen voor de tewerkstelling in het buitenland en dient er dus een aanvraag te worden ingediend in het WSE-loket. Er zijn waar mogelijk automatische controles ingebouwd, maar niettemin vergt de behandeling van het dossier ook dat documenten geopend en gecontroleerd moeten worden. Waar mogelijk werd dus steeds automatisatie ingebouwd maar net als bij VLABEL, zijn de resterende taken vaak analytische en arbeidsintensieve taken die niet geautomatiseerd kunnen worden. Sinds de opstart van de jobbonus en de jobbonus plus werden aan onze dossierbehandelaars voor beide maatregelen reeds advies gevraagd voor 1.011 van de 3.347 ontvangen bezwaren bij VLABEL, 950 telefoons werden geëscaleerd naar WSE vanuit de 1700 of het infonummer 0800/61.106, 1.235 mails werden ontvangen en beantwoord (excl. bezwaren en escalaties 1700) en er werden 1.083 aanvragen voor de grensarbeiders behandeld.

Ter duiding en als kader voor deze cijfers: voor refertejaar 2022 werden enkel voor de loontrekkenden, excl. grensarbeiders, 1,85 mio dossiers verwerkt met finaal 967.549 rechthebbenden.

Gezien de Vlaamse Regering bij de septemberverklaring van 2023 heeft vastgelegd welke loongrenzen en bedragen er gelden voor refertejaren 2023 en 2024 en gezien deze uitbetalingen moeten plaatsvinden in respectievelijk 2024 en 2025, is er duidelijk de intentie dat maatregelen ook in 2024 en 2025 verder uitvoering moeten kennen. Om daar efficiënt uitvoering aan te kunnen geven, blijven de 3 tijdelijke profielen verder noodzakelijk. Daarom de vraag om deze drie tijdelijke profielen (1 adjunct van de directeur niveau A, 1 expert niveau B en 1 dossierbehandelaar niveau C), die werden goedgekeurd door de toenmalige Viceminister-president, een structurele plaats te geven binnen het departement Werk en Sociale Economie om aan de jobbonus en de jobbonus plus de komende jaren ook verder mee uitvoering te kunnen geven. Zoals eerder gesteld werd ook aan VLABEL een structureel contingent goedgekeurd.

Het departement WSE heeft een oefening gemaakt om na te gaan hoeveel personeel er zou nodig zijn bij een klassiek digitaal dossierbehandelingssysteem (met aanvragen via een loket) voor 1,4 mio dossiers. Dit zijn 250 dossierbehandelaars. Dankzij de uitgesproken digitalisering en automatisering werd het aantal betrokken personeelsleden via de huidige werkwijze beperkt tot 5 VTE.

De jobbonus en de jobbonus plus vormen dan ook een belangrijk speerpunt en realisatie binnen het huidig Vlaams Regeerakkoord, maar worden uitgevoerd met tijdelijke arbeidskrachten tot november 2024, waardoor de dienstverlening onzeker is. Daarnaast staat in het Departement Werk en Sociale Economie de klant centraal. Dit betekent dat burgers en bedrijven met vragen/aanvragen/bezwaren enz. tijdig en snel geholpen moeten worden. Dit betekent tevens voldoende telefonische en elektronische bereikbaarheid.

B. VERSTERKING VAN DE DIENST TEWERKSTELLING BINNEN HET DWSE

Personeel - Om de uitvoering van de jobbonus en de jobbonus plus verder te kunnen verzekeren in 2024 en 2025 is het noodzakelijk om de 3 tijdelijke personeelsleden structureel in de dienst te kunnen houden door het garanderen van een vaste tewerkstelling. Het betreft:

- Een adjunct van de directeur niveau A,
- Een deskundige niveau B,
- Een medewerker niveau C.

Hiervoor wordt een specifieke afwijking gevraagd van het koppenbesparingstraject.

De structurele inzet van bovenvermelde structurele VTE zijn dan ook noodzakelijk voor een kwaliteitsvolle dossierbehandeling. Er werd daarnaast binnen de jobbonus en jobbonus plus reeds sterk ingezet op efficiëntieverhoging via automatische rechtentoekenning en digitalisering.

Lonen en werkingsmiddelen – De loonkost voor deze personeelsleden kan gedragen worden op de loonkredieten van het departement WSE op begrotingsartikel JB0-1JAB2ZZ-LO en hun werkingskost op de werkingsmiddelen van het departement op begrotingsartikel JB0-1JAB2ZZ-WT.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

De Inspectie van Financiën heeft advies gegeven op 21 maart 2024.

De Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting, zijn akkoord werd gevraagd op 11 april 2024.

Personeel

Voorliggende beslissing betreft de versterking van de personeelscapaciteit van het departement Werk en Sociale Economie voor de uitvoering van de hoger vermelde opdrachten inzake Jobbonus/ Jobbonus plus. Het betreft hier een personeelsuitbreiding zonder compensatie, wat in lijn ligt met de bijkomende afspraken voor de opvolging van de personeels- en budgettaire besparing 2020-2024 in de Vlaamse overheid (MED VR van 9/9/2022).

Voor een voltijds personeelslid op niveau A111 (adjunct van de directeur) werd uitgegaan van een standaard loonkost van 81.556,78 euro aangevuld met werkingsmiddelen per kop zijnde een eenmalig rugzakje: van 3.500 euro en de jaarlijkse kost van 5.225 euro. Dit resulteert in een standaardkost van 90.281,78 euro per VTE A111 (adjunct van de directeur) op jaarbasis.

Voor een voltijds personeelslid op niveau B111 (deskundige) werd uitgegaan van een standaard loonkost van 60.042,62 euro aangevuld met werkingsmiddelen per kop zijnde een eenmalig rugzakje: van 3.500 euro en de jaarlijkse kost van 5.225 euro. Dit resulteert in een standaardkost van 68.767,62 euro per VTE B111 (deskundige) op jaarbasis.

Voor een voltijds personeelslid op niveau C111 (medewerker) werd uitgegaan van een standaard loonkost van 52.916,99 euro aangevuld met werkingsmiddelen per kop zijnde een eenmalig rugzakje: van 3.500 euro en de jaarlijkse kost van 5.225 euro. Dit resulteert in een standaardkost van 61.641,99 euro per VTE C111 (medewerker) op jaarbasis.

Dit resulteert in volgend overzicht (geraamde kostprijs op jaarbasis, contractueel):

Rang	Graad	Anciënniteit	Theoretische budgetlast (100%)	Werkingsmiddelen éénmalig	Werkingsmiddelen recurrent	Totaal
1 x A111	Adjunct van de directeur	6 jaar	81.556,78	3.500,00	5.225,00	**90.281,78**
1 x B111	Deskundige	6 jaar	60.042,62	3.500,00	5.225,00	**68.767,62**

1 x C111	Medewerker	6 jaar	52.916,99	3.500,00	5.225,00	**61.641,99**
Totaal			**194.516,39**	**10.500,00**	**15.675,00**	**220.691,39**

*exclusief toekomstige loonindexeringen

De personeelskosten kunnen conform de huidige financiering verder aangerekend worden op het begrotingsartikel JB0-1JAB2ZZ-LO voor wat betreft de loonkost. De werkingskosten (rugzakjes) zullen verder op begrotingsartikel JB0-1JAB2ZZ-WT – werkingsmiddelen DWSE worden aangerekend.

Bewarende maatregelen:
In het kader van het bewaken van de begrotingsuitvoering naar aanleiding van het einde van de legislatuur wordt opgemerkt dat in het kader van voorliggende vraag een vrijstelling op de loonkredieten van toepassing is, conform het gunstig advies IF dat werd verleend op 1 maart 2024 (dossiernummer in BCT-KRAB 2024000588).

De werkingsmiddelen dewelke in dit dossier worden gevraagd, 26.175 euro voor vastlegging, zijn voorzien op het begrotingsartikel JB0-1JAB2ZZ-WT – basisallocatie 1JA104. Na toepassing van de 7/12de is er een budget beschikbaar van 1.801 keuro, waarvan op dit moment reeds 762 keuro vastgelegd werd. Resterend budget 1.039 keuro. De uitgave waarvoor we hier toestemming vragen past binnen dit budget.

B. ESR-TOETS

Dit dossier heeft geen ESR impact.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Om de goede uitvoering en de continuïteit te kunnen verzekeren van de jobbonus en de jobbonus plus is een structurele verankering noodzakelijk van 1 adjunct van de directeur niveau A, 1 deskundige niveau B en 1 medewerker niveau C. Er wordt een afwijking gevraagd van het koppenbesparingstraject.

De 3 VTE hebben geen impact op de lopende koppenbesparing in lijn met de bijkomende afspraken voor de personeels- en budgettaire besparingen 2020-2024 in de Vlaamse overheid (VR 2022 0909 MED. 0324). Dit betreft aldus een personeelsuitbreiding zonder compensatie.

Het akkoord van de Vlaams minister, bevoegd voor de bestuurszaken werd gevraagd op 11 april 2024.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Dit dossier heeft geen weerslag op het personeel, de werkingsuitgaven, investeringen, schulden en ontvangsten van de lokale en provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

De minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw staat in voor de opvolging van de genomen beslissing.

//

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist haar goedkeuring te hechten aan voorliggende structurele uitbreiding van het personeelscontingent (3 VTE) zonder compensatie voor het Departement Werk en Sociale Economie, voor de continuïteit in de uitvoering van de Jobbonus en de Jobbonus plus.
Deze uitbreiding wordt budgettair opgevangen binnen de middelen van de bevoegdheden van minister Brouns.

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw,

Jo BROUNS